



T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 22170
Tarih : 01.11.2022



Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

73891

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sn. Nureddin Nebati** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgiye göre: “Malum olduğu üzere Anayasaya göre “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar.”

Bu kapsamda 5102 sayılı “Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanun” kapsamında öğrenim kredisi verilmektedir. Mezkur Kanuna istinaden çıkarılan Yüksek Öğrenim Kredi Ve Yurtlar Kurumu Öğrenim Kredisi Yönetmeliğine göre “Kredi almaya hak kazanan öğrenci, metni Genel Müdürlükçe hazırlanan taahhünameyi Kuruma vermekle yükümlüdür. Öğrencinin tabi olacağı mükellefiyetler, öğrencilerden alınacak taahhüname de ayrıca belirtilir.”

Bu hükme istinaden kredi verilen öğrencilere imzalatılan taahhüname de “Burs/kredi taahhünamesini onaylayan öğrenciler, “aylık bazda ve izleyen yıllardaki artış oranları dikkate alınarak kendilerine ödenecek olan öğrenim kredisi tutarını, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından ilan edilen üretici fiyat endeksi (ÜFE) artışları uygulanmak suretiyle hesaplanacak tutar üzerinden ve belirtilen şartlarla ödeyeceğini, öğrenim kredisi ve burs tutarları ile yıllar bazında artırılan bu tutarların kendilerine banka aracılığıyla ödenmesini, taahhüname

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, 4 Nolu Banko Oda: E206 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

7891

aşamasında belirtilen tutarın tahmini rakam olduğunu” kabul ve taahhüt etmektedir” ibaresine yer verilmektedir.

Son dönemde enflasyon oranının yüksek düzeylere ulaşması üzerine öğrencilere anaparanın birkaç katı miktarda ödeme çıkarıldığı kamuoyuna yansımıştır. Bir örnek olarak, 41 bin lira kredi alan öğrenciye 152 bin lira geri ödeme çıkarıldığı görülmüştür.

Diğer taraftan devlet borçlarına ilişkin olaylarda 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun doğrultusunda “kanuni faiz” uygulamaktadır. Bu oran 2003 yılında %55 iken sürekli olarak düşürülmüş olup, 2006 yılından bu yana %9 olarak uygulanmaktadır. Dolayısıyla devlet borçlarında, örneğin OHAL KHK’ları ekli listelerinde göreve iade olan personelin birikmiş maaş ve diğer özlük haklarına sadece %9 faiz uygulamaktadır. Mahkemeler bu konuda enflasyon oranında faiz istemini, kanunu gerekçe göstererek, reddetmektedir.

Mamafih Anayasa Mahkemesi 3095 sayılı Kanuna ilişkin 1997/34 Esas sayılı kararında “Faiz. Kişi veya kurumların kullanımına terk ve tahsis edilen nakdi sermayeye karşılık sermaye sahibi lehine oluşan medeni bir “semere” veya “ivaz”dır. Ayrıca alacaklının zararını karşılama işlevi olan, edinimi taahhüdüne uygun biçimde süresinde; muaccel borcunu vadesinde ödemeyen borçlunun, bu süreden yararlanmış olma sonucu alacaklı lehine doğan nakdi bir ödentidir. Hazinesin iç borçlanma aracı olarak kimi zaman çıkardığı 1 tahvil ve bonolara ödediği faizler de yasal faiz oranının çok üzerinde gerçekleşmiştir. Dövizin Türk lirası karşısında kazandı 1 yıllık değer de yasal faiz oranlarının çok üstünde olmuştur. Enflasyon ve buna bağlı olarak oluşan döviz kuru, mevduat faizi, hazine bonusu ve devlet tahvili faiz oranlarının sabit yasal ve temerrüt faiz oranlarının çok üstünde gerçekleşmesi borçlunun yararlanması alacaklının zarara uğraması sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle, borçlu, süresinde borcunu ödememekte, yargı yoluna başvurulduğunda da yargı sürecini uzatma gayreti göstermekte, böylece yargı mercilerindeki dava ve takipler çoğalmakta, yargıya güven azalmakta, kendiliğinden hak almak düşüncesi yaygınlaşarak, kamu düzeni bozulmakta kişi ve toplum güvenliği sarsılmaktadır. İtiraz konusu kuralların borçlu yararına, alacaklı zararına sonuçlar doğurması, ekonomik ve sosyal yaşamı olumsuz yönde etkilediği gibi Hukuk Devleti ilkesini de zedelemektedir.” ifadeleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

- 1) 1997/34 Esas sayılı Anayasa Mahkemesi kararına rağmen devlet kurumlarının alacaklarına güncel enflasyon oranında faiz uygulanırken vatandaşların alacaklarına mevcut % 78 enflasyon oranı yerine sadece her yıl için % 9 arttırılarak ödenmesi, vatandaşın devlet kurumlarınca enflasyona ezdirilmesine ve devlet kurumlarına olan güveninin kaybetmesinin önüne geçmek için mevcut haliyle anayasaya aykırı olan 3095 sayılı kanunun değiştirilmesi için bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 2) 2.Vatandaşların yüksek orandaki devletten olan alacaklarına da güncel enflasyon oranında faiz uygulanması için düzenleme yapılması düşünülmekte midir? Veya en azından ilk etapta 3095 sayılı kanunun “Cumhurbaşkanı, bu oranı aylık olarak



73891

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

belirlemeye, yüzde onuna kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir” hükmü doğrultusunda artırım yetkisi kullanılması sağlanarak vatandaşların enflasyon karşısında ezdirilmesinin önüne geçilmesi düşünölmekte midir?

- 3) 3) TÜİK’in % 78, ENAG’ın % 175.5 olarak açıkladığı enflasyon oranlarına rağmen vatandaşın yıllar geçtikten sonra ödenen alacaklarının yıllık % 9 artırım yapılarak ödenmesinin gerekçesi nedir?